

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 20S/89/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2015200650
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Božena Husárová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2016:2015200650.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Boženy Husárovej a členov JUDr. Róberta Foltána a JUDr. Ľubomíra Bundzela v právnej veci žalobcu: S. M., M. XXX, zastúpený advokátom Mgr. Ing. Marián Galbavý, Piešťanská 3, Trnava, proti žalovanému: Sociálna poisťovňa - ústredie, Ul. 29. augusta 8-10, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č.23420-2/2015-BA zo dňa 13.07.2015 a rozhodnutia Sociálnej poisťovne, pobočka Trnava č. 700-0413932314-GC04/14 zo dňa 18.12.2014 takto

rozhodol:

Súd žalobu zamietá.

Žalobcovi sa nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Žalobou doručenou Krajskému súdu v Trnave dňa 26.08.2015 sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia Sociálnej poisťovne - ústredie Bratislava č. 23420-2/2015-BA zo dňa 13.07.2015, ktorým žalovaná nevyhovela odvolaniu žalobcu a rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Trnava č. 700-0413932314-GC04/14 zo dňa 18.12.2014 ako prvostupňového orgánu o predpísaní penále v sume 4.477,80 eur žalobcovi ako samostatne zárobkovo činnnej osobe za obdobie od júla 2005 do júna 2008 vypočítanej z dlžnej sumy poistného na nemocenské poistenie, poistného na starobné poistenie a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie, poistného na invalidné poistenie, poistného do rezervného fondu solidarity vo výške 0,05 % z dlžnej sumy za každý deň omeškania odo dňa splatnosti poistného a príspevkov do dňa, keď bola dlžná suma poukázaná na účet Sociálnej poisťovne v N. S. potvrdila.

Žalobca poukazoval na to, že Sociálna poisťovňa - pobočka Trnava mala aplikovať tzv. generálny pardon vo vzťahu k uhradeným záväzkom na poistnom a príspevkoch do 30.04. 2010 bez ohľadu na ďalšie neuhradené záväzky, keď z tabuľky výpočtu penále priloženej k rozhodnutiu Sociálnej poisťovne - pobočka Trnava je zrejmé, že zo strany žalobcu boli niektoré záväzky z obdobia pred 01.01.2010 do 30.04.2010 uhradené, preto mala byť použitá právna úprava uvedená v ust. § 293bl ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení. Na podporu svojho názoru žalobca poukázal i na rozhodnutie Krajského súdu v Nitre vydané pod sp. zn. 15C/23/2013 zo dňa 06.11.2013, podľa ktorého sa právna úprava tzv. generálneho pardonu vzťahuje na jednotlivé úhrady poistného a príspevkov realizované pred dňom 30.04.2010 bez ohľadu na iné dlžné sumy poistného a príspevkov. Keďže povinnosť uhrádzať poistné je konštruovaná ako mesačná, tak i otázka penále sa viaže na mesačné úhrady a z toho dôvodu aj aplikácia generálneho pardonu má byť posudzovaná a viazaná na mesačné platby a nie na úhradu všetkých záväzkov splatných pred dňom 30.04.2010. Žalobca má z toho dôvodu za to, že žalovaná nepostupovala správne, keď rozhodnutie prvostupňového orgánu bez ďalšieho potvrdila, žiadal z dôvodu

nesprávneho právneho posúdenia zrušiť tak rozhodnutie žalovanej ako i rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa.

Zároveň žalobca požiadal i o odklad vykonateľnosti rozhodnutia s poukazom na ust. § 250c ods. 1 O.s.p.

Konajúci súd návrhu na odklad vykonateľnosti rozhodnutia nevyhovel, o čom žalobcu upovedomil podaním zo dňa 12.10.2015 (č.l. 28).

Žalovaná vo vyjadrení k žalobe doručenej súdu dňa 1.10.2015 žiadala, aby súd žalobu ako nedôvodnú zamietol, pretože podľa ust. § 293b I ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. v znení zákona, ktorý nadobudol účinnosť dňom 01.01.2010, základnou podmienkou pre odpustenie povinnosti zaplatiť penále je uhradenie všetkých dlžných súm poistného a príspevkov za obdobie pred 01.01.2010 najneskôr do 31.04.2010. Cieľom zákonodarcu v takomto prípade bolo, aby povinné subjekty splnili všetky záväzky, ktoré mali voči Sociálnej poisťovni, pretože iný výklad by sa priechil účelu uvedeného zákona, ktorý je zrejmy i zo Spoločnej správy výborov NR SR č. 1830/2009 zo dňa 01.12.2009, kedy podmienkou na odpustenie penále je zaplatenie všetkých dlžných súm poistného a príspevkov za celé obdobie pred 01.01.2010. Na podporu tohto názoru žalovaná dala do pozornosti nález Ústavného súdu SR sp. zn. IV.ÚS 71/2013-36, ktorý sa venuje otázke výkladu právnych predpisov a ich inštitútov, podľa ktorého nie je potrebné postupovať iba podľa gramatického výkladu, ale je možné použiť i výklad teleologický a systematický.

Súčasne žalovaná poukázala na to, že ak by postupovala spôsobom ako uvádza žalobca, bol by takýto prístup pre niektoré povinné subjekty neprímerane výhodný a Sociálna poisťovňa by tak nedosiahla, aby dlžníci zaplatili všetky svoje záväzky, pretože zaplatenie všetkých svojich dlžných súm by sa v konečnom dôsledku v celom rozsahu neskúmalo. Povinné dlžné subjekty by boli tak neprímerane zvýhodnené oproti tým subjektom, ktoré zaplatili všetky dlžné sumy poistného a príspevkov, k čomu práve zdôraznila potrebu vykladať úmysel zákonodarcu vzhľadom na účel príslušnej právnej normy pri použití výkladu teleologického, k čomu podporne dala do pozornosti nález ÚS SR sp. zn. II.ÚS 341/07. Pre správnosť rozhodnutia napadnutého žalobou poukázala na viaceré rozhodnutia, konkrétne Krajského súdu v Žiline vydanom v konaní vydanom pod sp. zn. 21S/98/2012 zo dňa 20.03.2013, rozhodnutie NS SR sp. zn. 7Sžso/29/2013 zo dňa 28.05.2014 a tiež rozsudok KS v Nitre v konaní vydanom pod sp. zn. 15S/14/2014 zo dňa 25.11.2014, ktorými je vyslovený právny názor, aký zastáva i žalovaná a ktorý je tak súladný so zákonom.

Žalobca jednoznačne nesplnil podmienku pre odpustenie povinnosti zaplatiť predpísané penále, keď časť poistného a príspevkov za mesiace apríl 2006, júl 2007 a poistné a príspevkov za obdobie máj 2006 až jún 2007 a august 2007 a máj 2008 do 30.04.2010 nezaplatil. Sociálna poisťovňa má povinnosť predpísať penále, pričom za splnenie odvodovej povinnosti zodpovedá výlučne povinná osoba a v prípade, ak by žalobca splnil svoje odvodové povinnosti voči Sociálnej poisťovni v súlade s právnymi predpismi, teda riadne a včas, nevznikli by skutkové okolnosti, ktoré podmieňujú predpísanie penále.

Krajský súd v Trnave ako súd vecne a miestne príslušný na konanie vo veci podľa § 246 ods. 1 O.s.p., podľa § 244 ods. 1, 2, 3 v spojení s § 247 a nasl. O.s.p. vzhľadom k tomu, že boli splnené podmienky vyžadované podľa § 250f O.s.p. pojednávanie nenariaďoval, keď účastníci konania súhlasili s tým, aby súd o žalobe rozhodol bez pojednávania. Na základe uvedeného súd rozsudok verejne vyhlásil, keď miesto a čas verejného vyhlásenia oznámil na úradnej tabuli súdu v lehote najmenej 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 156 ods. 3 O.s.p.) a rovnako bola táto skutočnosť oznámená aj na internetovej stránke.

Súd preskúmal podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p. napadnuté rozhodnutie ako aj postup, ktorý mu predchádzal a dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná.

Podľa § 244 O.s.p.

(1) V správnom súdnom preskúmaní súdy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutia a postupov orgánov verejnej správy.

(2) V správnom súdnom preskúmaní súdy zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb, ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy (ďalej len „rozhodnutie správneho orgánu“).

(3)Rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenie a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť.

Podľa § 247 O.s.p

(1)Podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

(2)Pri rozhodnutí správneho orgánu vydaného v správnom konaní je predpokladom postupu podľa tejto hlavy, aby išlo o rozhodnutie, ktoré po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa naň pripúšťajú, nadobudlo právoplatnosť.

Podľa § 250i O.s.p.

(1) Pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia. Súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia.

Predmetom súdneho konania v rozsahu žalobných dôvodov je preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu a posúdenie, či žalovaná pri rozhodovaní a vyslovení svojho právneho názoru vychádzala zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu a či žalobca príslušným rozhodnutím a postupom správneho orgánu nebol ukrátený na svojich právach.

Z predloženého administratívneho spisu žalovanej súd zistil, že rozhodnutím č. 700-0413932314-GC04/14 z 18.12.2014 Sociálna poisťovňa pobočka Trnava podľa § 178 ods. 1 písmeno a) deviaty bod a § 240 zák. č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení žalobcovi predpísala za obdobie júl 2005, august 2005, september 2005, október 2005, november 2005, december 2005, január 2006, február 2006, marec 2006, apríl 2006, máj 2006, jún 2006, júl 2006, august 2006, september 2006, október 2006, november 2006, december 2006, január 2007, február 2007, marec 2007, apríl 2007, máj 2007, jún 2007, júl 2007, august 2007, september 2007, október 2007, november 2007, december 2007, január 2008, február 2008, marec 2008, apríl 2008, máj 2008, jún 2008 penále v sume 4 477,80 eur vypočítané z dlžnej sumy poistného na nemocenské poistenie, poistného na starobné poistenie, poistného na invalidné poistenie, poistného do rezervného fondu solidarity vo výške 0,05 % z dlžnej sumy za každý deň z omeškania odo dňa splatnosti poistného do dňa, keď bola dlžná suma poukázaná na účet Sociálnej poisťovne v N. S. alebo zaplatená v hotovosti.

Proti uvedenému rozhodnutiu podal žalobca odvolanie zo dňa 07.01.2015, v ktorom poukazoval na nedôvodnosť predpisania penále s tým, že voči rozhodnutiu využije svoje právo, ktoré mu umožňuje podať riadne aj mimoriadne opravné prostriedky.

Žalovaná ako odvolací orgán odvolanie žalobcu rozhodnutím č. 23424-2/2015-BA zo dňa 13.07.2015 zamietla a rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu potvrdila.

Žalobca v rámci podanej žaloby namietal nesprávnosť takéhoto rozhodnutia a tvrdil, že podmienku ustanovenú v § 293bl ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. splnil, preto mu nemala Sociálna poisťovňa penále predpisovať, keďže niektoré záväzky z obdobia pred 1.januárom 2010 do 30.apríla 2010 uhradil.

Podľa § 293bl zák. č. 461/2003 Z.z.

1) Sociálna poisťovňa nepredpíše penále alebo odpustí povinnosť zaplatiť predpísané penále, ktoré sa viaže na dlžné poistné a dlžné príspevky na starobné dôchodkové sporenie podľa osobitného predpisu 1) za obdobie pred 1. januárom 2010 zaplatené najneskôr do 30. apríla 2010.

(2) Pôsobnosť podľa odseku 1 patrí vecne príslušnej pobočke, ktorá rozhoduje o uložení penále podľa § 178 ods. 1 písm. a) deviateho bodu.

Podľa § 240 zák.č. 461/2003 Z.z.

(1) Fyzickým osobám a právnickým osobám povinným odvádzať poisťné a príspevky na starobné dôchodkové sporenie, 1) ktoré neodviedli poisťné a príspevky na starobné dôchodkové sporenie 1) za príslušný kalendárny mesiac včas alebo ich odviedli v nižšej sume, Sociálna poisťovňa predpíše penále vo výške 0,05% z dlžnej sumy za každý deň omeškania odo dňa splatnosti poisťného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie 1) do dňa, keď bola dlžná suma poukázaná na účet Sociálnej poisťovne v N. S., zaplatená v hotovosti alebo do dňa začatia kontroly, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Predpísané penále podľa odseku 1 nemôže presiahnuť dlžnú sumu poisťného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie 1) za kontrolované obdobie. Sociálna poisťovňa penále nepredpíše, ak penále za kontrolované obdobie nie je vyššie ako 3,32 eura.

Podľa § 141 zák.č. 461/2003 Z.z.

1) Fyzická osoba a právnická osoba, ktoré sú povinné platiť poisťné, sú povinné poisťné odvádzať, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 5 zák.č. 461/2003 Z.z. v znení zák. č. 310/2006 Z.z.

Samostatne zárobkovo činná osoba podľa tohto zákona je fyzická osoba, ktorá

c) má oprávnenie na vykonávanie činnosti podľa osobitného predpisu 19) okrem činnosti fyzickej osoby v pracovnom pomere, na ktorej výkon je povinná mať oprávnenie podľa osobitného predpisu, 21

Z administratívneho spisu vyplýva, že žalobca je osobou, ktorá podľa výpisu zo živnostenského registra Okresného úradu Trnava č. 250-23257 mal od 1.01.2007 vydaný živnostenský list, a tak mal postavenie samostatne zárobkovo činnnej osoby a bol osobou, ktorá je povinná odvádzať poisťné.

Základnou podmienkou pre odpustenie povinnosti zaplatiť penále je uhradenie všetkých dlžných súm poisťného a príspevkov za obdobie pred 1.januárom 2010 najneskôr do 31. apríla 2010.

Žalobca netvrdil, že by mal zaplatené všetky povinné úhrady, poisťného a príspevkov, práve z toho dôvodu mu mala žalovaná predpísať penále iba za neuhradené a ale včas, , ale včas, ale niektoré uhradil do dátumu 30.apríla 2010, preto sa má na neho vzťahovať generálny pardon vo vzťahu a príspevkom, ktoré uhradil do rozhodného dátumu a to bez ohľadu na ďalšie neuhradené záväzky.

Podľa názoru súdu správny orgán nemôže takto postupovať a to s poukazom na právnu úpravu uvedenú v ust. § 293bl ods. 1 zák. o sociálnom poistení, s ktorou sa spája výhoda tzv. „generálny pardon“ a nepredpísať žalobcovi penále, ak nemá zaplatené všetky dlžné sumy poisťného a príspevkov za celé obdobie poistenia aj pred dátumom 01.01.2010, najneskôr do 30.04.2010, pričom za úhradu týchto súm zodpovedá výlučne odvádzateľ poisťného, teda žalobca.

Keďže časť príspevkov a poisťného za mesiac apríl 2006, máj 2006 až jún 2007 a august 2007 až máj 2008 zaplatil žalobca až po dni 30. apríla 2010, čo je preukázané i z prílohy k rozhodnutiu Sociálnej poisťovne pobočka Trnava č. 700-0413932314-GC04/14 zo dňa 18.12.2014, nemôže byť žalobcovi výhoda podľa § 293bl ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z., na ktorú sa vzťahuje generálny pardon priznaná.

Súd pri vyslovení tohto právneho názoru vychádzal z celkovej logiky a účelu príslušného právneho predpisu súvisiaceho s použitím tzv. generálneho pardonu, ktorý núti účastníkov sociálneho systému plniť si svoje zákonné povinnosti v súlade so zákonom, v stanovených lehotách a uhrádzať príslušné povinnosti v správnej výške. Pokiaľ by účelom zákona bolo byť iba splnenie si povinnosti súvisiacej s určitou časťou odvodov za určité obdobie, konkrétne za obdobie pred 01.01.2010, ale bez ohľadu na dlhy z obdobia predchádzajúceho, potom by takéto ustanovenie zákona neplnilo zákonodarcom predpokladaný účinok, pretože v takom prípade by postačovalo, ak by príslušný subjekt zaplatil iba určitú časť odvodov do spomínanej lehoty a zostávajúcu predchádzajúcu časť nezaplatených odvodov by v takom prípade do stanoveného termínu nemusel zaplatiť vôbec a generálny pardon by sa tak minul účinku.

Žalobca súdu nepreukázal, že by voči Sociálnej poisťovni ku dňu 30.04.2010 nemal žiaden peňažný záväzok a táto skutočnosť nevyplýva ani z administratívneho spisu.

V závere súd k odkazu účastníkov na iné rozhodnutie prvostupňových súdov vydaných v rámci ich rozhodovacej činnosti považuje za potrebné uviesť, že takéto rozhodnutia nie sú právne záväzné, v nich vyslovenými právnymi názormi nie je iný súd resp. senát viazaný a takéto rozhodnutia nemajú povahu záväznosti, na rozdiel od publikovaných právnych viet, ktoré vychádzajú z konkrétnych rozhodnutí Najvyššieho súdu SR, sú akceptované vo forme judikátov .

Vzhľadom na uvedené konajúci súd podľa § 250j ods.1 O.s.p. žalobu ako nedôvodnú zamietol.

O trovách konania rozhodol podľa § 250k ods.1 O.s.p., ale žalobcovi náhradu trov konania nepriznal, pretože bol v konaní neúspešný.

Senátom konajúceho súdu bolo toto rozhodnutie prijaté v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15-tich dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Krajského súdu v Trnave na Najvyšší súd Slovenskej republiky. Podľa § 205 ods. 1 O.s.p., v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.